

Drama i skulen av Endre Hagerup

Hei, eg ønskjer å ta for meg drama i skulen, der eg brukar egne erfaringar, skulebøkene eg har tilgjengeleg, eigen refleksjon og snl.no som mine kjelder. Eg vil skrive om drama som læringsmetode hovudsakleg, men også som fag. I forkant vil eg minne om at eg kjem til å ha eit svært generelt forhold til skulen og faga, der eg i stor grad fokuserer på skilje mellom dramametoden og den tradisjonelle læringsmetoden. For eksempel, vi har fleire fag innan «dramafaga» på same måte som ein har mange fag innan dei vanlege teorifokuserte faga. Matte er eit supert eksempel på eit teoretisk tungt fag. I drama har vi forskjellige fag som strekk seg frå det fysiske til det teoretiske, Bevegelse er i stor grad eit fysisk teaterfag, medan teater i perspektiv er eit meir teoretisk fag. Drama og samfunn er eit teater fag som for oss har strekt seg frå både teori og praksis.

For å få litt innsikt i metodens verdi den dag i dag, tenkjer eg det er lurt å sjå litt på den tradisjonelle læreforma. Det dei fleste elevar sannsynlegvis er vande med, er at læraren skriv på tavla, eller har oppe ein powerpoint som dei bruker som eit hjelpemiddel til å formidle lærestoffet. Her er det lagt opp til at eleven skal notere eller skrive ned det læraren formidlar, og integrere kunnskapen inn i både teori og praksis, seinare kan læraren teste om eleven har gjort dette via ei prøva basert rundt lærestoffet som vert formidla. I seg sjølv er ikkje dette galt, det er heller ikkje noko vi burde unngå å gjere. Å lese teori skadar ikkje, men når det blir brukt i så stor grad som det blir, så skapar du pugging.

La meg forklare kva pugging er for noko, og kvifor det er dumt. La oss seie at Jonas i første klasse ved Vigra Barneskule har fått i lekse å lære seg at $2 + 2 = 4$. Jonas bruker heile kvelden på å terpe og pugge på matte stykket $2 + 2 = 4$, og no kan Jonas utan å tenke seg om eller nøle, seie at $2 + 2 = 4$. Han har pugga det inn. Neste dag spør læraren Jonas følgande «Kva er $2 + 2$?» Jonas veit svaret, han seier at det er 4, læraren nikkar stolt. Deretter seiar læraren «om du har to eple, og får to eple med meg, kor mange eple har du da?» Jonas svarer «Eg veit ikkje» og læraren vert svært skuffa. «Du har ikkje lært lekse di Jonas» seier læraren. Jonas vert sint, han har jo pugga $2 + 2 = 4$ akkurat som han hadde fått beskjed om. Det som har gått galt er at Jonas ikkje har fått integrert kunnskapen om addisjon. I staden har han lært seg at spesifikt $2 + 2 = 4$, ergo veit ikkje Jonas at $2 + 3 = 5$, eller at $3 + 3 = 6$. Han klarer heller ikkje å overføre kunnskapen til eit eksempel som tar avstand frå talla, dvs. han skjønner ikkje at dei to epla han har, og dei to epla læraren har, representerer « $2 + 2$ » som han hadde øvd på i heile går kveld.

I avsnittet ovanfor har eg med egne ord prøvd å forklare korleis pugginga øydelegg for assimilasjonen og akkommodasjonen, som er kognitive prosessar vi går gjennom i læring, utarbeidd av Jean Piaget. Assimilasjon er å lære seg ny kunnskap gjennom repetisjon eller herming av ferdigheiter. Akkurat som når vi skriv ned kunnskapen læraren formidlar til oss på tavla, akkommodasjon er å integrere og knytte denne nye kunnskapen opp mot den gamle kunnskapen du allereie har etablert i hovudet ditt. Det som skjer når ein har «pugga» noko, i staden for å ha lært det, er at ein kan seie om att kunnskapen utan å nødvendigvis forstå den. Akkurat som ei papegøye kan høyre og repetere ord vi seier, men ho skjønner ikkje kva orda betyr. Når ein berre kan sei om att den konkrete kunnskapen ein har pugga inn, så er ikkje kunnskapen assimilert, den er ikkje lærd inn. Kunnskap som ikkje er lærd inn

kan heller ikkje trå inn i neste steg av prosessen, som er å akkommodere kunnskapen, å knytte den saman med den kunnskapen du allereie har. Kunnskap du ikkje kan, kan ikkje verte knytt opp mot din gamle kunnskap, det er derfor Jonas ikkje skjønner at to pluss to er det same som to eple pluss to eple. Dette er altså kvifor pugging er dumt. Eg ønskjer å framheve at eksempelet om «Jonas» var ei fiksjonell og forenkla versjon av det ein kan sjå for seg å vere reelt.

Men det er her drama som læringsmetode kjem inn. Drama tar i bruk andre middel en berre å høyre etter å skrive ned. Drama brukt i akademiske fag kan bidra til å auke læringsutbyttet. La oss seie du skal jobbe med andre verdskrig. Etter å ha lest litt om krigen og vilkåra folk levde under, prøv å sette deg inn hos ei politisk side, ver ein kommunist, ein nazist, demokrat. Kva føler du? Har du nok mat? Kven er fienden? Kvifor har forholda blitt slik som dei har blitt? Må du flykte? Eventuelt kvar? Eg har sjølv opplevd slik type læring i nyare tid. I historieklasse mi fekk heile klassen levert ein lapp med eit namn og tilgang til ein blogg. Vi fekk deretter i oppgåve å leve oss inn i verda og samtida til personen på lappen og å blogge om situasjonen vår jamt utover den kommande uka. Ikkje berre angreip vi læringa frå ein ny og spennande vinkel, men vi kan ha fått eit utbytte som vi kanskje ikkje hadde oppnådd berre med å pugge og lese. Eg seier ikkje at å lære seg fakta er dumt, men eg tenkjer det er viktig å angripe læring frå fleire vinklar en berre den tradisjonelle, nettopp derfor har eg trua på at drama i akademiske fag kan vere lurt.

Eg setter og stor pris på den forståinga for det å vere menneske i dramafaga, ting som ein ikkje kan løyse ved hjelp av tall og prosent. Så vidt eg veit, kan vi ikkje måle gråt, frustrasjon og glede. Ein kan ikkje sette konkrete formlar på læring, ettersom både mottakar og avsendar aldri er heilt den same, verken frå dag til dag, eller frå individ til individ. Eg opplever at dei teoretisk tunge faga gløymer at vi er menneskjer, og ikkje maskiner som eter og spyr tall, og treng 38.28% av 24 timar søvn per døgn for å yte maksimalt. Det blir fleire og fleire av oss menneskja, og vi ønskjer alltid å forenkla ting for å oppretthalde kontrollen. Vi sett snitt og tall på kvarandre for å få systematisk oversikt over kvaliteten vår. Dramafaget går i kontrast med denne forenklinga, kanskje ein må kjenne andre verdskrig på huda for å verkeleg kunne forstå den. Det at ein kan ha alle forutsetningane for å vere kjempeblid, men likevel vere trist, eller omvendt. Denne avstanden frå forenklinga og talla trur eg har blitt større behov for i den moderne skulegangen.

Personleg har eg gått ti år med tradisjonell skule og tre år på dramalinja, ved Fagerlia VGS. Eg har nettopp fylt 19 år og eg kan med handa på hjartet seie at ingen andre år i løpet av mitt liv har vert så fantastisk som desse åra, eg kan ikkje komme på noko som kjem i nærleiken ein gong. Ettersom det er mange faktorar som kan ha bidratt til dette, så vil eg forsikre om at eg er skråsikker på at forandringa frå den knusk tørre tradisjonelle skulegangen, over til eit fag som drama, har vert ein av dei større faktorane. Matematikken eller tysken har aldri engasjert meg som teaterfaget har, det har ført til økt trivsel i min kvardag, og sannsynlegvis økt prestasjon både på skulen og elles i livet. Men berre fordi drama som fag har funka for meg, betyr ikkje det at det er den absolutte læremåte, eg er eit av mange individ. For nokre funkar drama best, for andre er det den tradisjonelle måten som er riktig, andre treng kanskje noko anna. Poenget er at dette må bli tatt i betraktning.

Kilde liste:

Einar Bjørge, Nina Brodersen, Gunnar Horn, Arne Husjord, 2010, Drama og Samfunn